

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. ПРОФ. Є. В. ХРАПЛИВОГО

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІН,
ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ
ОС «МАГІСТР» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»**

Затверджено на вченій раді
економічного факультету
протокол №____ від _____

Програму підготували:

к.е.н., доц. Синюк О.В.,
к.е.н., доц. Войнич Л.Й.,
к.е.н., доц. Балаш Л.Я.,
к.е.н., доц. Попівняк Р.Б.,
к.е.н., доц. Черевко Д.Г.,
к.е.н., ст. викл. Федик О.В.
к.е.н., доц. Михалюк Н.І.,
к.е.н., доц. Бондарчук Р.Б.,
к.е.н., в.о. доц. Тибінка Г.І.
к.е.н., доц. Крупа О.М.

Програму обговорено і затверджено на засіданні кафедри менеджменту
ім. проф. Є. В. Храпливого

Протокол № ____ від _____ 2018 р.

Завідувач кафедри, д.е.н., доц.

В.В. Бойко

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Метою кваліфікаційного іспиту є перевірка успішності засвоєння студентами навчального матеріалу, виявлення їх здатності самостійно формулювати та вирішувати професійні завдання. Програму кваліфікаційного іспиту для студентів, що здобувають вищу освіту за освітнім ступенем «Магістр», розроблено з урахуванням вимог навчального плану спеціальності 073 «Менеджмент».

Кваліфікаційний іспит зі спеціальності 073 «Менеджмент» включає дисципліни:

1. Менеджмент організацій;
2. Публічне адміністрування;
3. Корпоративне управління;
4. Управління змінами;
5. Управління якістю;
6. Антикризовий менеджмент;
7. Бізнес-планування;
8. Стратегічний менеджмент;
9. Управління проектами;
10. Методологія та організація наукових досліджень.

Оцінювання знань та рівня сформованих фундаментальних фахових компетентностей проводиться письмово за білетами або у вигляді тестового контролю. Об'єктом контролю знань студентів є результати виконання завдань теоретичної та практичної складових екзаменаційного білету або тестових завдань.

Компетентності, якими повинен володіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти наведені у табл. 1. Оцінка результатів складання кваліфікаційного іспиту здійснюється за 100-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та національною шкалою, і відображаються у відповідних відомостях і

протоколах роботи Екзаменаційної комісії. Результатом кваліфікаційного іспиту є підсумкова оцінка, максимальне значення якої складає 100 балів.

Таблиця 1

Очікувані результати навчання (компетентності, якими повинен володіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти)

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до системного мислення, та використання методичного інструментарію для встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами. ЗК2. Здатність вирішувати проблеми у сфері управління виробничо-збутовими системами в умовах стохастичного впливу зовнішніх факторів, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій. ЗК3. Здатність до володіння спеціалізованими концептуальними знаннями на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи. ЗК4. Здатність до розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. ЗК5. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують. ЗК6. Навички орієнтування у глобальних проблемах економічного розвитку світових господарських зв'язків у контексті інтеграції України у систему міжнародного поділу праці. ЗК7. Використання іноземних мов у професійній діяльності та здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами. ЗК8. Здатність до командної роботи з проявом лідерського потенціалу та налагодження міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань. Здатність до генерування креативних ідей та конструктивних дій у новій ситуації. ЗК9. Вміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел та здатність до представлення результатів досліджень з використанням медійних засобів (комп'ютерні презентації, відео і аудіо ролики тощо). ЗК10. Здатність нести соціальну відповідальність за наслідки своїх

	дій та керуватись морально-етичними принципами у міжособистісних стосунках та сприяти зміцненню моральних засад суспільства, у житті та діяльності орієнтуватися на загальнолюдські цінності.
Фахові компетентності	ФК1. Вміння окреслити межі системи управління, ідентифікувати функціональні області організації та визначити фактори, що агрегують ключові впливи на неї. ФК2. Здатність управляти виробничо-збутовими системами на макро-, мезо- та мікрорівнях через реалізацію функцій менеджменту. ФК3. Оволодіння правовим базисом системи управління в організації та використовувати його у професійній діяльності. ФК4. Здатність до оволодіння методичним інструментарієм щодо розроблення й реалізації стратегічних і тактичних завдань управління. ФК5. Здатність до прогнозування ситуацій та наслідків прийняття управлінських рішень. ФК6. Здатність визначати пріоритети й структурувати проблеми організації з огляду на етапи її життєвого циклу. ФК7. Здатність до використання прийомів тайм-менеджменту. ФК8. Здатність до моделювання виробничо-збутових систем та прийняття оптимальних й ефективних рішень в умовах підприємств. ФК9. Забезпечувати керівництво підлеглими та спрямовувати потенціал організації на реалізацію її цільової функції. ФК10. Здатність аналізувати причинно-наслідкові зв'язки та результати діяльності організації через призму впливу зовнішніх і внутрішніх факторів. ФК11. Здатність до практичної реалізації результатів наукових досліджень. ФК12. Вміння фахово викладати дисципліни управлінського циклу.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ

Тема 1. Методологічні основи функціонування організації

Організація як складова система та об'єкт управління. Взаємозв'язок внутрішніх елементів системи і факторів зовнішнього середовища. Системна методологія в менеджменті. Принципи системного підходу в управлінні організацією. Системне управління організацією як процес поєднання функціонального, процесного, ситуаційного та проектного підходів. Типологія системних концепцій менеджменту. Підприємство як відкрита система. Його суть та функції.

Тема 2. Еволюція організації

Зміни як об'єктивний процес розвитку організації. Значення змін у діяльності організації. Еволюційні погляди на процеси змін у діяльності організації. Життєвий цикл діяльності організації та стадії виникнення змін. Управління процесами змін. Використання системного підходу в управлінні в умовах змін.

Особливості менеджменту на основних етапах життєвого циклу організації.

Тема 3. Організація управління підприємством

Порядок заснування підприємства. Засновницькі документи та їх підготовка. Статутний фонд і його формування. Державна реєстрація. Припинення діяльності підприємств бізнесу.

Вплив ситуаційних чинників на проектування організації. Елементи проектування організації. Головні форми проектування організації. Особливості різновидів структур управління. Нові форми структури організації.

Процес організації управління та його складові. Принципи організації управління. Суть діяльності організації. Взаємозв'язок елементів управління. Основи реструктуризації управління.

Тема 4. Управлінські моделі

Американські теоретики про теорії моделей. Цінові управлінські моделі. Моделі організації як об'єкта управління. Поведінкові та адміністративні моделі організації.

Система моделей науки менеджменту: теорія ігор, модель теорії черг, модель управління запасами, модель лінійного програмування, імітаційне моделювання, цільові управлінські моделі, економічні моделі управління.

Тема 5. Управління підприємствами різних організаційно-правових форм

Характеристика організаційно-правових форм підприємництва в Україні. Форми об'єднання підприємств в Україні. Форми організації підприємства. Нові форми підтримки підприємництва. Особливості організації і функціонування підприємств різних форм власності.

Процедура створення господарських товариств. Спільне підприємство. Малі підприємства та підприємства та підприємства малого бізнесу. Акціонерні товариства. Характеристика органів управління акціонерними товариствами.

Загальні збори акціонерів. Спостережна рада акціонерного товариства. Правління акціонерного товариства.

Тема 6. Система функціонального менеджменту

Суть, зміст і мета маркетингової діяльності. Маркетинг як специфічна функція управління. Структура та функції апарату управління маркетинговою діяльністю. Технологія маркетингової діяльності.

Політика розподілу продукції підприємства. Особливості збутової діяльності. Управління процесом формування товарного асортименту. Загальна характеристика діяльності керівника (діапазон керованості та фактори, що його визначають). Рациональний розподіл функцій в апараті управління (розподіл завдань; техніка та форми передачі розпоряджень). Загальні проблеми службового контролю. Функціонування системи оцінок. Типові дисциплінарні порушення. Дисциплінарний вплив. Дисциплінарні стягнення та заохочення.

Тема 7. Організація керівництва

Загальна характеристика діяльності керівника. Масштаб керованості. Вертикальний поділ праці. Глибина контролю. Характеристика завдань. Розподіл обов'язків. Засоби боротьби з помилками.

Лінійна влада. Штабна влада. Функціональна влада. Процес делегування влади.

Тема 8. Основи антикризового управління

Економічна сутність кризи розвитку підприємства. Основні причини (фактори) виникнення кризових явищ. Наслідки кризових явищ на підприємстві.

Банкрутство як правовий механізм регулювання підприємницької діяльності. Судові процеси, що застосовуються до боржника в процесі провадження у справі про банкрутство. Основні положення діагностики кризових ситуацій та банкрутства на підприємстві. Програма антикризових заходів. Системи управління в подоланні кризової ситуації.

Тема 9. Управління ризикозахищеністю

Умови виникнення ризикової ситуації. Суб'єкт та об'єкт ризику. Сутність та особливості управлінського ризику. Зовнішні та внутрішні фактори ризику. Класифікація факторів ризику за аспектами прояву: економічні, фінансові, юридичні, соціально-психологічні. Види ризику.

Аналіз та оцінювання ризику. Методи кількісного та якісного оцінювання ризику. Специфічність вибору альтернатив управлінських рішень в умовах ризику.

Тема 10. Конкурентна політика організації

Поняття та види конкурентоспроможності. Конкурентна стратегія та впливовість конкурентних сил. Модель менеджменту систем якості підприємства.

Недобросовісна конкуренція та захист від неї. Методологічні підходи до оцінки конкурентоспроможності продукції. Визначення конкурентоспроможності фірми. Фактори конкурентоздатності підприємства. Конкурентоспроможність підприємства та методи її оцінки.

Тема 11. Управління ефективністю підприємства

Розглянуто параметри ефективної системи контролю: точність, своєчасність, економічність, гнучкість, зрозумілість, обґрунтованість критеріїв, стратегічна спрямованість, численність критеріїв. Висвітлено сутність і зміст поняття контролю. Охарактеризовано складові процесу контролю в організації: стандарти діяльності робітників, вимірювання реального виконання, прямий управлінський контроль поведінки робітників організації.

Тема 12. Діагностика управління організацією

Характеристика діагностики як процесу, її основні параметри. Види діагностики. Етапи та методи діагностики.

Рекомендована література

1. Гуменник В. І. Менеджмент організацій : навч. посіб. / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондор. – К. : Знання, 2012. – 503 с.
2. Менеджмент організації [Текст] : підручник : затв. МОН України / В.П. Петков, С. В. Петков, М. І. Ануфрієв [та ін.] ; за заг. ред. В.П. Петкова . – К. : КНТ, 2011. – 487 с.
3. Назарчук Т.В. Менеджмент організацій. Навчальний посібник/ Т.В.Назарчук, О.М.Косіюк. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 568 с.
4. Осовська Г.В. Менеджмент організацій: підручник / Осовська Г.В., Масловська Л.Ц., Осовський О.А. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 366 с.

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування

Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Предметна сфера публічного адміністрування. Методологічна основа. Співвідношення управління та адміністрування. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.

Тема 2. Основні теорії управління суспільством

Державне управління. Формування теорії управління як галузі науки. Визначення відправних теоретичних засад його розвитку на сучасному етапі.

Школа наукового управління (Ф.У. Тейлор, Ф. Гілберт, Л. Гілберт, Г. Гантт).

Класична школа (А. Файоль, Л. Урвік, Дж.Д. Муні, А.К. Рейлі, Ал.П. Слоун): погляди та досягнення. Теорія бюрократії: «ідеальної бюрократії, або бюрократичної організації» М. Вебера. Школа людських відносин (М.П. Фоллет, Е. Мейо, А. Маслоу). Біхевіористична теорія (К. Арджіріс, Р. Лайкерт, Д. Мак-Грегор, Ф. Герцберг). Європейська школа. Американська школа. Японський варіант використання теорії людських взаємин.

Тема 3. Публічна сфера - єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Співвідношення економіки та політичної економії. Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика.

Тема 4. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування. Поняття та види громадських об'єднань

Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.

Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Тема 5. Публічне адміністрування та влада

Поняття «політика», «політична влада», «публічне адміністрування». Соціальна влада: причинами її появи були. Влада - фундаментальна засада політичного розвитку суспільства. Влада - регулятор життєдіяльності суспільства. Публічна політична влада.

Роль закону і нормативно-юридичної системи у взаємодії державної влади і державного управління. Держава, як система офіційних органів, що здійснює керівництво суспільством. Аспекти сутності держави. Поняття економічної влади та її основа. Поняття та сутність категорії «лобізм».

Тема 6. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада

Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування - демократична основа управління в державі. Основні фактори формування місцевого самоврядування.

Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування.

Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування.

Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Вибори органів місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення.

Тема 7. Закони та принципи публічного адміністрування

Загальний закон соціального управління - залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.

Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності

організації та саморозвитку системи публічного адміністрування. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного адміністрування.

Тема 8. Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері

Соціальна сфера, соціальна політика держави. Основні напрямки соціальної політики в Україні.

Модель розвитку соціальної сфери і соціального захисту в адміністративно-командній економіці. Американська модель соціальної політики. Шведська модель (Швеція, Норвегія, Фінляндія та інші країни). Німецька модель (ФРН, Франція, Австрія). Японська модель соціальної політики.

Англосаксонська модель (Велика Британія, Ірландія, Канада). Державні соціальні стандарти та гарантії. Прожитковий мінімум та його суть. Соціальні норми і нормативи. Публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва.

Тема 9. Публічне адміністрування та економіка

Основні моделі трансформації економічних систем постсоціалістичних країн.

Основні типи економічних систем: традиційна (натуральне господарство); ринкова; адміністративно-командна; змішана (ринкова економіка змішаного типу); перехідна.

Основні форми державного планування господарської діяльності. Публічне регулювання економічних процесів та його функції.

Рекомендована література

1. Вдовенко С.М. Публічне адміністрування (теоретичні положення, пріоритети, напрями реалізації) [Текст] : монографія / Вдовенко С.М.; Черніг. держ. ін-т економіки і управління. – Ніжин : Лук'яненко В. В., 2012. – 259 с.
2. Дзюндзюк В.Б. Публічне адміністрування в Україні: нав. посіб. / В.Б.Дзюндзюк, Н.М.Мельтюхова, Н.В.Фоміцька та ін. [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В.

Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.

3. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія : монографія / М.А. Міненко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 404 с.

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Теоретичні основи корпоративного управління та передумови виникнення корпоративної форми організації бізнесу

Поняття корпоративного управління. Визначення та зміст категорії корпоративне управління. Особливості функцій менеджменту в управлінні структурами корпоративного типу. Характеристика складових елементів корпоративного управління. Сучасні концепції корпоративного управління: об'єкти і функції.

Тема 2. Зовнішня сфера корпоративного управління

Структура корпоративних органів управління. Особливості зовнішнього та внутрішнього середовища корпорацій (АТ). Елементи зовнішнього та внутрішнього середовища АТ. Середовище функціонування АТ як середовище інтересів. Особливості взаємодії АТ з агентами зовнішнього середовища.

Нормативно-правова база корпоративного управління в Україні. Правове регулювання підприємницької діяльності. Правове забезпечення процесів приватизації та корпоратизації. Законодавче регулювання процесу створення та функціонування АТ. Вимоги до установчих документів АТ. Антимонопольне регулювання. Законодавство стосовно цінних паперів та фондового ринку.

Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління

Ключові учасники корпоративних відносин. Акціонерна форма підприємницької діяльності. Сутність акціонерної форми власності: передумови та цілі формування. Визначення поняття „акціонерне товариство”.

Корпоративні риси акціонерних товариств (АТ). Переваги та недоліки діяльності АТ. Види акціонерних товариств. Шляхи та етапи створення АТ. Повноваження органів управління АТ.

Тема 4. Організаційний та економічний механізм управління корпорацією

Підпорядкованість органів управління корпораціями. Характеристика організаційного механізму управління АТ. Основні елементи та рушійні сили організаційного механізму. Структурна складова організаційного механізму. Процесні характеристики діяльності органів управління АТ. Механізми розподілу та реалізації влади в корпораціях. Взаємодія представницьких виборних та виконавчих органів управління АТ, варіанти побудови.

Загальна характеристика внутрішніх нормативних документів корпорацій (ВНД): технологія розробки, застосування та внесення змін. Рекомендаційні норми корпоративного права як основа ВНД.

Тема 5. Управління корпоративним капіталом та витратами

Форми корпоративного капіталу та різновиди корпоративних витрат. Сутність корпоративного капіталу. Поняття і структура корпоративного капіталу. Шляхи формування. Статутний капітал АТ: економічна роль, розміри, форми внесків, відносини власності, динамічність.

Принципи, на яких ґрунтується функціонування статутного капіталу. Шляхи зміни розміру статутного капіталу акціонерного товариства. Поняття фіктивного та реального капіталу. Оцінка АТ на фондовому ринку. Фонди акціонерного товариства.

Тема 6. Звітність та контролінг в системі корпоративного управління й управління державними корпоративними правами

Звітність в системі корпоративного управління. Характеристика „суттєвої інформації”. Міжнародні принципи звітності корпорацій. Структура щорічного звіту. Внутрішні документи підприємства, що регламентують доступ, поширення та збереження інформації. Показники економічної діяльності АТ.

Різновиди корпоративного контролю. Корпоративна культура та її роль у корпоративному управлінні.

Тема 7. Оцінювання ефективності та якості корпоративного управління

Концепції та методичні підходи до визначення та оцінки ефективності корпоративного управління. Фактори підвищення ефективності корпоративного управління. Модель взаємозв'язку видів ефективності та факторів, що впливають на їх рівень. Стандарти корпоративного управління. Критерії оцінки ефективності корпорації. Показники оцінки ефективності корпоративного управління.

Оцінка ефективності механізмів корпоративного управління.

Рекомендована література

1. Гудзь О.Є. Корпоративне управління : [навчальний посібник] / О.Є. Гудзь. – К.: Державний університет телекомунікацій, 2014. – 123 с.
2. Ігнат'єва І.А. Корпоративне управління: [підручник] / І.А.Ігнат'єва, О.І.Гарафонов. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 600с.
3. Корпоративне управління: теорія та практика : [підручник] / М.П.Мальська, Н.Л.Мандюк, Ю.С.Занько. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 360 с.
4. Поважний О.С. Корпоративне управління : [підручник] / [О.С. Поважний, Н.С. Орлова, А.О. Харламова]. – К. : Кон- дор, 2013. – 244 с.

УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ

Тема 1. Теоретико-методологічна база управління змінами

Передумови виникнення перетворювального менеджменту як нової концепції стратегічного управління. Мета, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження. Принципи, функції та методи управління змінами. Теорії організаційного розвитку як фундаментальна основа.

Тема 2. Природа, джерела як необхідність проведення змін в організаціях

Поняття та природа змін, їхнє місце у діяльності організацій. Джерела змін. Теорії джерел змін. Цілі змін, принципи їх досягнення. Політика змін.

Тема 3. Види та рівні змін

Класифікація змін за різними ознаками. Рівні змін, їхня характеристика. Індивідуальні, групові (командні) та організаційні зміни.

Тема 4. Моделі управління змінами

Моделі зміни поведінки людини (концепцію прагматизму та раціоналізму). Моделі організаційних змін К. Левіна, Є. Шайн, С. Буркома, Р. Литвина, Л. Грейнера.

Тема 5. Керівництво і лідерство в управління змінами

Роль керівництва та лідерства в управління змінами. Менеджер зі змін: вимоги та компетенції. Детермінанти ефективності менеджера як лідера зі змін. Підходи до керівництва та лідерства під час управління змінами.

Тема 6. Підготовка до змін та їх планування

Основні етапи підготовки до змін. Основні етапи планування змін (діагноз стану організації за допомогою інструментів даних (інтерв'ю, спостереження й документи організації); аналіз рішень і зв'язків; розробка плану організаційного розвитку; конкретні дії у світлі одержаних даних). Етапи розроблення та затвердження проекту змін.

Тема 7. Механізм реалізації змін. Контроль

Підходи до реалізації змін. Поняття та структура механізму реалізації змін. Організаційні складові забезпечення реалізації змін. Організаційна культура в соціально-психологічному забезпеченні управлінської складової реалізації змін. Контроль реалізації змін і реагування.

Тема 8. Управління опором змінам

Природа, причини та основні види опору змінам. Місце управління опором змінам упродовж управління змінами. Модель управління опором змінам. Універсальні методи подолання опору. Моделі подолання опору змінам.

Тема 9. Організаційний розвиток

Поняття, складові та етапи організаційного розвитку. Моделі розвитку організацій на основі концепції життєвого циклу. Модель організаційного розвитку І. Адізеса. Модель організаційного розвитку Л. Грейнера.

Тема 10. Зміни у стратегії підприємства

Стратегії розвитку як основу конкурентоспроможності організацій в умовах змін. Поняття та види стратегій розвитку підприємства. Форми стратегічних змін: реінжиніринг, реструктуризація, реорганізація. Використання концепції В. Тарасенка “64 стратегіями” в управлінні стратегічними змінами.

Тема 11. Традиційні та сучасні методи управління змінами

Загальна характеристика методів управління змінами. Сучасні методи управління змінами: аутсорсинг, бенчмаркінг та даунсайзинг. Реінжиніринг бізнес-процесів. Система тотального управління якістю під час організаційних змін. Організаційні зміни на базі інформаційних технологій.

Рекомендована література

1. Кузьмін О.Є. Управління змінами : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, В.В. Яцура, І.І. Грибик, А.М. Грищук, Н.В. Смолінська, М.Б. Гункевич, М.В. Замроз. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 356 с.
2. Борисова Е. А. Управление изменениями : учеб. пособие / Е. А. Борисова. – СПб : Питер, 2013. – 288 с.

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Тема 1. Стандартизація термінології в галузі управління якістю

Керівництво ISO/IEC 2 «Загальні терміни та визначення в галузі стандартизації та суміжних видів діяльності» - основний документ зі стандартизації термінів щодо управління якістю. Значення основних категорій в теорії управління якістю згідно з ДСТУ ISO 9000. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. Суть управління якістю продукції як виду діяльності, що спрямоване на виконання вимог до їх якості.

Тема 2. Основні проблеми управління якістю

Взаємозв'язок якості та конкурентоздатності. Формування системи менеджменту якості на підприємстві. Організація технічного контролю якості продукції на підприємств.

Тема 3. Міжнародний досвід управління якістю

Розвиток управління якістю в США. Розвиток управління якістю в Японії.

Розвиток управління якістю в Європейському Союзі.

Тема 4. Вітчизняний досвід управління якістю

Органи регулювання, документи та заходи, за допомогою яких здійснюється регулювання послуг. Стандарти ISO в сфері управління якістю (третя редакція).

Державні стандарти. Міждержавні стандарти, що встановлюють вимоги до організації роботи суб'єктів діяльності. Державні стандарти України, що встановлюють вимоги та правила здійснення діяльності суб'єктами індустрії. Відповідність стандартів ISO та ДСТУ щодо системи управління якістю.

Тема 5. Базова концепція загального управління якістю

Основні елементи стратегії TQM. Умови успішного впровадження TQM. Промислова логіка загального управління якістю.

Японська система планування необхідних матеріалів (MRP). Західна система планування – планування з урахуванням моменту пере замовлення (ROP). Системи Just – In – Time (JIT) та Just – In – Case (JIC).

Нові підходи до управління людськими ресурсами в умовах TQM. Організація навчання. Розподіл повноважень та якості при управлінні людськими ресурсами в умовах TQM. Теорія постановки цілей.

Реалізація методів всезагального управління якістю в Україні

Тема 7. Системи управління якістю

Системний підхід до проблеми управління якістю продукції/послуг. Моделі систем управління якістю: модель Фейгенбаума, модель Етінгера – Сітінга, модель Джурана, теорії Маслоу та Мак-Грегора. Механізм управління якістю продукції. Принципи та функції системи управління якістю. Комплексні системи управління якістю продукції. Порядок розробки галузевих та територіальних систем управління якістю.

Впровадження систем управління якістю на підприємствах України.

Тема 8. Статистичні методи контролю якості

Сутність статистичних методів контролю якості. Порядок збору інформації. Статистичний ряд і його характеристики. Сім інструментів контролю якості: контрольний лист, гістограма, діаграма розсіювання, метод стратифікації, діаграма Парето, причинно – наслідкова діаграма (діаграма Ісікави), контрольна карта (карта Шухарта). Принципи їх побудови та застосування. Роль гуртків якості у вивченні статистичних методів контролю якості. Сім нових інструментів контролю якості: діаграма спорідненості, діаграма зв'язків, деревовидна діаграма, матрична діаграма, векторна діаграма, діаграма здійснення процесу (PDPC), матриця пріоритетів (аналіз матричних даних). Процедура побудови та застосування.

Тема 9. Інструменти управління якістю та процес розгортання функції якості (QFD)

Вимоги споживача залежно від профілю якості. Модель профілю якості (за Н. Кано), його складові. Основні поняття та етапи застосування QFD-методології.

Цілі, завдання, порядок застосування QFD-методології.

Тема 10. Сертифікація систем якості підприємства

Основні принципи проведення сертифікації систем якості підприємств. Нормативна база для сертифікації систем якості: міжнародна, регіональна, національна. Етапи проведення сертифікації системи якості. Реєстр систем якості, його структура та функції. Міжнародна система визначення результатів оцінки систем якості ISO/IES. Європейський союз із сертифікації та оцінки систем якості. Сертифікація систем якості в Україні. Аналіз нормативних документів щодо сертифікації системи якості в Україні..

Тема 11. Витрати на якість та їх класифікація

Вплив якості на прибуток та збитки підприємства. Традиційні підходи до визначення «оптимальної вартості якості». Структура прибутків та витрат. Класифікація витрат. Алгоритм діяльності щодо фінансування витрат на якість. Основні завдання вимірювання витрат на якість. Витрати на відповідність їх структура. Витрати на контроль. Витрати на невідповідність їх структура. Втрати, причини їх виникнення. Збір даних про витрати на якість. Керівні документи щодо збору та аналізу витрат на якість.

Тема 12. Облік витрат на якість в умовах TQM

Оцінні витрати. Витрати на відповідність, їх структура. Витрати на невідповідність, їх структура. Втрати, причини їх виникнення. Збирання даних про витрати на якість. Нормативні документи щодо збирання та аналізу витрат на якість.

Тема 13. Аудит якості та премії якості

Типи аудиторських перевірок та моделей оцінки рівня якості. Причини мотивації проведення оцінки якості. Характеристика типів аудиторських перевірок якості. Достовірність результатів оцінки. Самооцінка. Підготовка до зовнішнього аудиту на відповідність стандартам ISO серії 9000. Попередня організаційна робота. Підготовка документації. Технологія виконання процедури зовнішнього аудиту. Сертифікаційний та внутрішній аудити. Процес сертифікації на відповідність стандартам ISO серії 9000. Мета проведення внутрішнього аудиту, основні етапи.

Вимоги до аудиторів (інспекторів). Обов'язки аудиторів. Корегуючі дії щодо виправлення виявлених невідповідностей. Національні премії з якості та їх критерії. Методи самооцінки за критеріями національних премій з якості.

Рекомендована література

1. Мережко Н.В. Управління якістю / Н.В. Мережко, В.В. Осієвська, Н.С. Ясинська. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2010. – 216 с.
2. Саранча Г. А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю: підручник/ Г.А Саранча. – К.: ЦНЛ, 2013. – 672 с.
3. Шаповал М.І. Менеджмент якості: Підручник /М.І. Шаповал. – Київ: ТОВ «Знання», 2007. – 471 с.

АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Основні положення антикризового управління

Сутність і причини виникнення кризової ситуації на підприємстві. Класифікація кризових явищ. Кризовий стан як об'єкт управління.

Тема 2. Сутність та особливості антикризового менеджменту

Суть, основні завдання та проблеми антикризового менеджменту. Види, функції та принципи антикризового управління. Створення системи антикризового управління підприємством. Ефективність антикризового управління.

Тема 3. Діагностика рівня кризового стану підприємства

Концепція побудови системи діагностики кризового стану підприємства. Інформаційне забезпечення діагностики кризи розвитку підприємства. Дослідження чинників стратегічної кризи.

Тема 4. Методи прогнозування кризових явищ

Експрес-аналіз діяльності підприємства. Методи моніторингу. Організація внутрішнього моніторингу.

Тема 5. Антикризова програма підприємства

Суть та значення антикризової програми підприємства. Управління розробкою антикризової програми підприємства. Методичне забезпечення формування антикризової програми підприємства. контролю за реалізацією антикризової програми підприємства. Оцінка результативності реалізації антикризової програми підприємства.

Тема 6. Роль контролінгу в системі антикризового управління

Суть та необхідність контролінгу в умовах кризи. Характеристика оперативного і стратегічного контролінгу. Модель впровадження антикризового контролінгу.

Тема 7. Особливості кадрового менеджменту в кризових умовах функціонування підприємства

Криза персоналу та її наслідки. Концепція антикризового управління персоналом. Механізм здійснення антикризових заходів в роботі з персоналом.

Тема 8. Проведення організаційних змін як засіб подолання криз

Природа та цілі організаційних змін. Опір змінам. Передумови та чинники успішного проведення організаційних змін. Використання працівників в управлінні для впровадження змін.

Тема 9. Стиль управління та лідерство у подоланні криз

Поняття та загальна характеристика керівництва. Теорії лідерства. Стили управління подолання криз та їх характеристика.

Тема 10. Інноваційна політика підприємства в умовах кризи

Інновація як засіб антикризового управління. Організаційно-економічний механізм управління інноваційним процесом. Комплексна оцінка інноваційної діяльності підприємства в системі антикризового управління.

Тема 11. Маркетинг та інвестиційна політика в системі антикризового управління

Суть та особливості антикризового маркетингу. Завдання маркетингу в системі антикризового управління. Місце та роль інвестиційної політики в антикризовому управлінні підприємством.

Тема 12. Банкрутство, реструктуризація та санація як методи антикризового управління

Сутність, форми та економічні наслідки банкрутства. Особливості ліквідації збанкрутілого підприємства. Поняття та форми санації підприємства. Суть реструктуризації підприємств.

Рекомендована література

1. Антикризове управління підприємством [текст]: навчальний посібник / О.В. Портна, Н.В. Єршова, І.А. Юр'єва. – Львів: Видавництво «Магнолія», 2013. – 283с.
2. Антикризове управління підприємством [Текст] : навчальний посібник / І.В. Кривов'язюк. – К. : Кондор, 2011. – 207 с.

3. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: Підручник для студентів вищих навч. закладів / Л.О. Лігоненко . – К: Київ. нац. торг.- екон. ун-т , 2005. – 824 с.
4. Тюріна Н.М. Антикризове управління [текст] : навч. посіб. / Н.М. Тюріна, Н.С. Краватка, І.В. Грабовська – К. : «Центр учбової літератури», 2012. – 448 с.

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

Тема 1. Бізнес-план у ринковій системі господарювання

Сутність та характеристика бізнес-плану. Мета та цілі розробки бізнес-плану. Формування інформаційного поля бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану

Тема 2. Підготовча стадія розробки бізнес-плану

Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії його розробки. Оцінка сприятливих зовнішніх можливостей та загроз для бізнесу. Виявлення сильних і слабких сторін фірми. Визначення місії фірми та формулювання цілей її діяльності. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії.

Тема 3. Структура, логіка розробки та порядок оформлення бізнес-плану

Структура розробки бізнес-плану для підприємства. Порядок та логіка розробки бізнес-плану для підприємства. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану для підприємства. Оформлення титульного аркушу бізнес плану. Розробка змісту бізнес-плану (перелік основних розділів). Формування ділового резюме бізнес плану.

Тема 4. Розділ бізнес плану «Продукт (послуги) і ринок»

Галузь, фірма та її продукція. Дослідження ринку. Опис та характеристика підприємства. Оцінка розмірів галузі та визначити ключових фактори успіху в галузі. Характеристика потенційних постачальників матеріалів і ресурсів підприємства.

Тема 5. Розділ бізнес плану «Маркетинговий план»

Мета і логіка розробки маркетингового плану бізнес плану. Розробка стратегії маркетингу для підприємства. Розробка стратегії збуту та реалізації продукції (послуг) підприємства. Розрахунок прогнозованих обсягів продажу для підприємства продукції та послуг. Характеристика цінової політики на ринку.

Тема 6. Розділ бізнес плану «Організаційний план»

Цілі та структура організаційного плану. Розробка, зміст основних розділів організаційного плану. Вибір організаційної форми підприємства. Планування

потреби підприємства в персоналі. Підбір команди менеджерів і зовнішніх консультантів. Побудова організаційної схеми управління підприємства. Кадрова політика і стратегія підприємства. Опис структури заробітної плати, пакета пільг, премій, участі в прибутках підприємства тощо.

Тема 7. Виробничий план

Головне завдання та складові виробничого плану. Зміст виробничого плану. Розробка та розрахунок потреби виробництва для досліджуваного підприємства. Вивчення схем виробничих потоків. Опис технологічного процесу виробництва продукції підприємства. Характеристика основних зовнішніх та внутрішніх чинників, які впливають на виробничу діяльність підприємства.

Тема 8. Фінансовий план

Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану підприємства. Планування стратегії фінансування підприємства. Розробка плану доходів і видатків підприємства. Аналіз критичних фінансових точок бізнес-плану (розрахунок точки беззбитковості). План грошових надходжень і виплат. Розрахунок основних показників, які характеризують ефективність фінансового плану бізнес-плану.

Тема 9. Розділ бізнес плану «Оцінка ризику і страхування»

Оцінка ризиків при впровадженні бізнес-плану. Визначення ступеня ризику продукції підприємства. Розробка альтернативних варіантів виробництва продукції. Аналіз ринку продажів щодо альтернативної продукції.

Рекомендована література

1. Біла О. Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств /О.Г. Біла // Фінанси України. – 2007. – № 4. – С. 112–118.
2. Каніщенко О., Лилик І., Романюк Т. Бізнес-планування. – Київ, Миколаїв, - 2010. - 80 с.
3. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз : [навч. посібник] / Г.М. Тарасюк. К. : Каравела, 2006. – 280 с.

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Стратегічний менеджмент: сутність та передумови формування

У цій темі розкрито сутність концепції формування та функціонування стратегічного менеджменту як професійної управлінської діяльності та навчальної дисципліни. Розглянуто основні питання методології побудови стратегічного менеджменту в сучасній організації. Розглянуто стратегічний менеджмент як сучасний професійний вид управлінської діяльності в організації в контексті еволюції поглядів на його розвиток в Україні та розвинутих країн світу.

Тема 2. Стратегічний менеджмент в системі менеджменту організацій

Розглянуто сучасні наукові підходи до формування системи стратегічного менеджменту як професійного виду управлінської діяльності.

Проаналізовані основні етапи становлення стратегічного менеджменту як науки та прикладного виду діяльності виділені їх особливості та дана характеристика.

Розкрито сутність та особливості сучасних моделей стратегічного менеджменту, дано їх характеристику та визначено основні тенденції їхнього розвитку в сучасних економічних умовах.

Тема 3. Аналіз стратегічних факторів зовнішнього середовища організацій

Визначено основні причини, які створюють передумови для аналізу стратегічних факторів діяльності підприємства. Розкрито сутність та значення діагностики зовнішнього середовища підприємства та його вплив на організацію стратегічного менеджменту та місце в системі управління бізнесом (організацією). Наведено поділ чинників зовнішнього середовища за рівнем його впливу на організацію, дана їх характеристика.

Тема 4. Оцінка стратегічних можливостей підприємства

Розглянуто сутність та особливості визначення стратегічних можливостей організації в сучасних економічних умовах. Визначено зміст, значення та сутність структурованого стратегічного потенціалу підприємства. Показано процес його формування та вплив на модель управління організацією.

Розкрито сутність процесу прогнозування в системі стратегічного управління та обґрунтуванні стратегічних рішень, зокрема.

Тема 5. Постановка цілей в системі стратегічного менеджменту підприємства

Розглянуто сутність процесу ціле визначення в системі управління організацією. Визначено його взаємозв'язок з організацією стратегічного управління на підприємстві.

Розкрито сутність процесу визначення цілей як функції стратегічного менеджменту. Розглянуто різні сучасні методи визначення цілей підприємства. Дана характеристика стильових та робочих цілей підприємства, визначено їх місце в системі стратегічного менеджменту сучасної організації.

Тема 6. Підходи до вибору та формування стратегічного набору підприємства

Розглянуто та наведено характеристику основних сучасних підходів у визначенні стратегії організації. Дано розширену класифікацію стратегій підприємства. Відмічені особливості та відмінності у підходах до розробки класифікації стратегій підприємства.

Вказано на особливості використання об'єктно-цільового підходу в стратегічному менеджменті та його переваги і недоліки в сучасних економічних умовах.

Тема 7. Вибір і формування корпоративної стратегії

Розглянуто прикладні аспекти формування, вибору та реалізації корпоративної стратегії підприємства. Відмічені основні чинники, що впливають на цей процес в сучасних економічних умовах. Визначені ключові чинники, що перешкоджають процесу формування ефективних корпоративних стратегій в бізнесі та стримують

процес впровадження стратегічно орієнтованого управління на сучасних підприємствах.

Розглянуто сутність, зміст та характеристику "портфельного набору" корпоративної стратегії підприємства.

Тема 8. Продуктово-товарні стратегії підприємства: сутність та порядок формування

Розглянуто прикладні аспекти формування продуктово-товарних стратегій в організаціях та їх значення в сучасних умовах. Розкрито сутність основних методів формування продуктово-товарних стратегій для підприємств різних видів діяльності. Показано механізм формування портфелю стратегій підприємства. Визначено основні види та розкрито сутність базових конкурентних стратегій.

Розглянуто сутність, значення та основні методи інструменти проведення портфельного аналізу. Розкрито суть, значення та процес створення та оцінки прибутковості стратегічної зони господарювання.

Тема 9. Основи формування ресурсних стратегій діяльності підприємств

Розглянуто сутність та прикладні аспекти процесу формування ресурсної стратегії організації та її значення для забезпечення успішного розвитку бізнесу в сучасних економічних умовах. Визначено суть категорії зона стратегічних ресурсів (ЗСР). Розкрито суть та наведена характеристика стратегії реструктуризації. Показано процес формування стратегій реструктуризації в сучасних організаціях різних видів діяльності. Охарактеризовано різні види можливих стратегій реструктуризації.

Тема 10. Формування функціональних та конкретних (об'єктивних) стратегій

Розглянуто природу змін в діяльності організації, їх об'єктивну необхідність в сучасних економічних умовах. Розкрито сутність процесу проведення змін як основи формування функціональних стратегій. Визначено основні види функціональних стратегій, показано їх взаємозв'язок.

Розкрито сутність процесу формування соціальної (кадрової) стратегії

організації та її особливості в сучасних економічних умовах.

Розглянуто прикладні аспекти формування фінансової та інвестиційної стратегії.

Тема 11. Організація стратегічного планування на підприємстві

Розглянуто організаційні аспекти запровадження стратегічного менеджменту в організації. Розкрито основні завдання, які вирішуються при запровадженні системи стратегічного менеджменту. Визначено основні етапи запровадження стратегічного планування на підприємстві та розкрито їх зміст.

Показано орієнтовну структуру стратегічного плану підприємства. Розкрито сутність BSC як інструменту реалізації стратегічного плану підприємства.

Тема 12. Процес організаційного забезпечення реалізації стратегій підприємства

Розглянуто прикладні аспекти процесу вибору організаційної структури управління та показано її значення в системі стратегічного управління. Проілюстровано основні типи сучасних структур та їх вплив на процес формування та реалізації стратегії організації. Розкрито сутність організаційного та функціонального потенціалу ОСУ. Показано різні типи управлінської реакції в процесі реалізації стратегії підприємства. Визначено роль структури апарату управління в організаційному забезпеченні реалізації стратегії підприємства.

Рекомендована література

1. Ігнатієва І.А. Стратегічний менеджмент : Підручник / І.А. Ігнатієва. – К. : Каравела, 2008. – 480 с.
2. Мартиненко М.М. Стратегічний менеджмент : Підручник /М.М. Мартиненко, І.А. Ігнатієва. – К.: Каравела, 2006. – 320 с.
3. Мізюк Б.М. Стратегічний менеджмент /Навч. пос. / Б.М.Мізюк, І.І.Тучковська, І.В.Артищук. – В-во «Магнолія-2006». - Львів, 2013. – 376 с.
4. Мізюк Б.М. Стратегічне управління : Підручник / Б.М. Мізюк. – [2-ге вид., переробл. і доповн.]. – Львів : Магнолія плюс, 2006. – 392 с.

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

Тема 1. Загальна характеристика управління проектами

Розкрито сутність та дана загальна характеристика проектів. Виокремлено та розглянуто ознаки проектів. Визначено учасників проектів. Розглянута класифікація проектів. Дана характеристика класифікації проектів. Розглянуто групи проектів, типи і види проектів. З'ясовано зміст проектного менеджменту. Розглянуто стадії життєвого циклу проекту. Основна діяльність за проектом. Окреслено основні стадії проекту. Охарактеризовано доінвестиційну фазу та фазу реалізації проекту.

Тема 2. Ініціювання та планування змісту проекту

Розглянуто суть, місце і функції планування проектів. Виокремлено та проаналізовано види планів проектів. Дана характеристика сучасним тенденціям в плануванні проектів. Окреслені завдання планування проектів. З'ясовані причини складності планування проектів. Визначені особливості застосування інтегрованих підходів до планування.

Тема 3. Структуризація проекту

Розглянуто суть структуризації проекту. Визначені та описані сіткові і календарні методи планування. Вивчені сіткові графіки. Структуризація проекту. Вимоги до структури проекту. Описані структурні моделі проекту. Дана характеристика сітковим методам планування та календарним методам планування. Побудова сіткових графіків. Визначені основні елементи сіткового графіку та правила побудови сіткових графіків.

Тема 4. Планування проекту в часі

Розкрито сутність планування проекту. Визначено основні цілі, призначення й види планів. Розглянуто шаблон плану управління проектом. процеси планування та допоміжні процеси планування. Розглянуто цілі, допущення і обмеження планування проекту. Охарактеризовано систему планів проекту.

Тема 5. Планування витрат, бюджету, часу і розкладу проекту

Розкрито планування витрат і оцінку вартості проекту. Розглянуто бюджетування проекту. Дана оцінка тривалості робіт. Вивчено процес розробка

розкладу проекту. Охарактеризовано планування витрат на проект. Розглянуто кошторис проекту. Досліджено оцінку вартості проекту. Визначені основні методи розрахунку оцінки вартості проекту. Розкрито загальні рекомендації для планування бюджету проекту. Розглянуто типи оцінок можливості реалізації проекту. Оптимізація плану проекту. Визначені стратегії коригування плану.

Тема 6. Основні форми організаційної структури проектів

Розкрито загальні відомості про організаційні структури управління. Визначено основні форми організаційних структур управління проектами. Описано життєвий цикл управління проектами. Охарактеризовано лінійну, функціональну та лінійно-функціональну організаційні структури управління. Розглянуто дивізійні організаційні структури управління. З'ясовано особливості, переваги та недоліки кожної з них. Визначено основні принципи побудови організаційних структур управління. Окреслено основні форми організаційних структур управління проектами. Розглянуто матричні організаційні структури управління, адаптивні організаційні структури управління, проектні організаційні структури управління. Визначено основні характеристики, переваги та недоліки кожної з них. Розглянуто основні моделі життєвого циклу управління проектами.

Тема 7. Управління проектними ризиками

Розглянуто поняття проектних ризиків. Визначено основні методи оцінки проектного ризику. Розкрито суть процесу управління проектними ризиками. Охарактеризовані інструменти нейтралізації проектних ризиків. Описано основні види проектних ризиків. Розглянуто основні засоби і способи зниження ризиків. З'ясовано основні прийоми зниження міри ризику. Вимірювання прогресу виконання робіт проекту.

Тема 8. Контроль за реалізацією проекту

Розкрито суть процесу контролю проекту. Досліджено моніторинг проекту. Розглянуто контроль проекту у материнській організації. Вимірювання прогресу виконання робіт проекту. Охарактеризовано сутність основних понять Earned Value.

Тема 9. Управління якістю проекту

Розкрито загальне поняття управління якістю проекту. З'ясовано суть планування якості. Досліджено забезпечення якості. Охарактеризовано контроль якості. Розглянуто загальне управління на основі якості (Total Quality Management: TQM). Визначено та досліджено основні методи планування якості. Розглянуто план управління якістю. Визначені основні методи забезпечення якості.

Тема 10. Автоматизація управління проектами

Розглянуто автоматизацію управлінської діяльності. Охарактеризовано суть пакетів прикладних програм для календарно-сіткового планування. Досліджено процес використання пакету “Project Expert” в управлінні спеціальними проектами.

Рекомендована література

1. Батенко Л. П. Управління проектами: навчальний посібник / Л. П. Батенко, О. А. Загородніх, В. В. Ліщинська. – К.: КНЕУ, 2010. – 231 с.
2. Веретенников В. І. Управління проектами: навчальний посібник / В. І. Веретенников, Л. М. Тарасенко, Г. І. Гевлич. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 280 с.
3. Деренська Я. М. Управління проектами у схемах: навчальний посібник. – Х.: В-цтво НФаУ: Золоті сторінки, 2007. – 229 с.
4. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами: Підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 432 с.

МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Наука як продуктивна сила

Сутність науки та її цілі. Функції науки.

Класифікація наук. Мета і завдання фундаментальних та прикладних наук.

Організація науково-дослідної діяльності в Україні. Категорії наукових і науково-педагогічних працівників. Показники наукового потенціалу країни, результатів наукової та науково-дослідної роботи.

Формування вченого як особистості та режим його праці. Особливості творчої праці в дослідницькій роботі. Основні психофізіологічні риси діяльності вчених. Проблема підтримання працездатності вченого.

Тема 2. Філософські та загальнонаукові методи економічних досліджень

Загальна характеристика методів економічних досліджень. Функції і риси методів. Класифікація методів.

Філософські (фундаментальні) методи дослідження. Діалектичний метод пізнання.

Загальнонаукові методи дослідження. Аналіз і синтез. Індукція і дедукція. Аналогія і моделювання. Абстрагування і конкретизація. Системний аналіз. Аргументація. Формалізація. Спостереження.

Тема 3. Конкретно-наукові методи дослідження

Історичний метод. Абстрактно-логічний метод. Статистико-економічний метод. Монографічний метод. Розрахунково-конструктивний метод. Балансовий метод. Комплексно-програмно-цільовий метод. Експериментальний метод. Економіко-математичний метод. Соціологічний метод.

Тема 4. Методи опитування в економіці

Суть та особливості опитування. Умови отримання достовірної і надійної інформації. Заходи для посилення надійності одержуваної інформації.

Види опитування. Одноразове і багаторазове. Усне, письмове, інтернет-опитування. Просте і поглиблене опитування.

Метод інтерв'ю. Інтерв'ю стандартизоване, напівстандартизоване та вільне. Вільні нестандартні і формалізовані інтерв'ю. Основні фази ведення інтерв'ювання.

Тема 5. Анкетний метод дослідження

Суть та особливості анкетування. Умови застосування анкетного методу. Організація анкетного дослідження та приготування до нього.

Питання анкети. Відкриті і закриті. Черговість питань в анкеті. Правила побудови анкети. Вимоги до загальної структури анкети.

Тема 6. Організація наукового дослідження

Сутність наукових досліджень та їх класифікація. Основні етапи в організації наукових досліджень.

Вибір проблеми та конкретизація теми дослідження. Актуальність теми. Визначення мети та завдань наукового дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Формування робочої гіпотези. Встановлення наукової новизни і практичної значимості.

Стратегії наукових досліджень. Лінійна, циклічна, розгалужена, адаптивна стратегія, стратегія приростів наукового дослідження, випадковий пошук.

Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність. Види ефективності наукових досліджень.

Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень

Роль інформації в наукових документах. Критерії визначення її якості. Класифікація джерел наукової інформації. Класифікація наукових документів. Первинні і вторинні наукові документи.

Способи передачі змісту наукового документа в науковому дослідженні. Цитування та інтерпретація тексту.

Режим доступу до наукової інформації. Відкрита інформація та інформація з обмеженим доступом.

Структура і призначення наукових документів. Форми сигнальної інформації.

Принципи збору інформаційного матеріалу. Робота з літературними джерелами. Правила складання бібліографії.

Тема 8. Основні положення наукової методології

Місце теорії в наукових дослідженнях. Наукова ідея, гіпотеза, категорія.

Методологія і методи наукового пізнання. Загальна методологія і часткова методологія. Метод. Методика. Метод науки. Діалектичний підхід в наукових дослідженнях. Метафізичний метод.

Основні групи загальних методів наукового дослідження. Емпіричні методи. Методи, які використовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях. Методи теоретичного дослідження. Умовивід. Правила аргументації.

Спеціальні методи економічних досліджень. Методи збору та узагальнення інформації. Правила побудови таблиць. Методи аналізу. Методи прогнозування. Методи моделювання.

Тема 9. Евристичні методи досліджень

Суть евристичних методів та їх моделі. Поняття евристики.

Основні евристичні методи досліджень. Метод “мозкового штурму”. Метод “конференції ідей”. Метод експертних оцінок. Метод Дельфі. Метод контрольних запитань. Методи асоціацій та аналогій. Морфологічний аналіз. Функціональний аналіз.

Тема 10. Презентація результатів науково-дослідної роботи

Оформлення науково-дослідної роботи.

Оприлюднення результатів наукових досліджень як елемент наукової діяльності. Форми оприлюднення. Функції наукових публікацій. Наукова стаття та основні вимоги до її оформлення. Елементи наукової статті. Мова та стиль наукового дослідження. Процес підготовки наукової публікації. Науковий виступ, участь у наукових дебатах. Використання в науковому виступі ілюстративного матеріалу.

Рекомендована література

1. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація : навч. посіб. / за ред. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 280 с.
2. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. – К.: Центр учбової літератури, 2004. – 212 с.
3. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження / С. В. Мочерний. – Львів : Світ, 2001. – 415 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.